

972

טיול יום
נחל שעל

בעוד הנחלים כויב, שרך ובצת קוטפים בפלגים קשורים מאחורי הגב את תואר "נחלי הגליל המערבי הפופולריים ביותר", נחל שעל הסמוך גותר בכדידותו המזהרת. הוא קטן וצנוע, ולכן הוא משתדל יותר מחבריו למצוא חן בעיני המטיילים. הוא עושה זאת באמצעות מסלול הליכה המנה, חורש צפוף הרובץ בעומק הוואדי, וגם צ'ופר חביב למטיילים בדמות מעיין שנובע בתוך מערת נטיפים זעירה. זה טוב לילדים אקטיביים מדי וזה טוב לזוגות שרוצים להתבודד (אלא אם משפחה עם ילדים אקטיביים מדי הקדימה אותם). מנקודת ההתחלה צועדים מערבה בשביל בעל סימון שחור, חולפים לצד כרמי זיתים, ולאחר כקילומטר מגיעים אל חורבת בילטון. הכלבים המשוטטים עלולים להסיט את תשומת לבכם מכוכבות המקום האמיתיות: עזים שמציצות

מחלונות החורבה - מראה משעשע בהחלט. היו מוכנים עם המצלמה - זה טיפשי ומצחיק הרבה יותר ממה שנדמה לכם. אז כן, מתברר שהמבנה הצלבני הפך להיות מכלאה שוקקת. ממשיכים עוד כמה עשרות מטרים ויורדים בוהירות במדרון המעט תלול עד עין שעל, מעיין שמסתתר במערה קטנה. "מעיין הדם", כך קראו לו בעבר, בשל הימצאות עלוקות במימיו. עם זאת, יש פה סיכוי טוב יותר למצוא דווקא צפר" דעים ואולי גם סלמנדרות. והנטיפים! הם כאילו זה עתה נולדו: קטנים, מחודדים ועדינים. מכאן אפשר לחזור באותה הדרך עד לנקודת ההתחלה. היות שפינקנו אתכם עם טיול קצר וקל, לא נותרה לכם ברירה אלא לקנח כמו שצריך: במ" בצר מונפור הסמוך (בתמונה). המבצר הזה הולך יופי עם יום חורפי פלוס שעת בין ערביים פלוס

הגליל
המערבי

צילומים: איל שפירא, ששה אלכוב

מרכז

מתחת לארץ מערות כפר שמריהו

הנה משהו שאף כפר-שמריהואי לא יגלה לכם מרצונו הטוב: ביישוב הקטן והאגין הזה מסתתר מרחב רחב ידיים של עשרות מערות. ולא סתם מערות, אלא מערות קבורה שומרוניות שנחצבו בסלעי הכורכר במאה החמישית לפני הספירה. למי שאינו מכיר את הפן הזה של כפר שמריהו, תהיה זו חדות גילוי נהדרת. ואף על פי שהכל מוקף בבתי מידות ורחובות מטופחים, ברגע שתצעדו בין המערות, המצוינות במתחם מגודר, תשכחו היכן אתם ופשוט תדלגו מאחת לאחת. אפשר להיכנס אל חלק מהן, ובעומקה של מערה אחת אף מצאנו ערכת קפה מדוגמת ומאובזרת לעילא, שממתינה ככל הנראה לאורחים קבועים שנוטים לפקוד את המקום. לא נגענו. ואם אתם מעוניינים באתגר בניחוח ארכיאולוגי, נסו למצוא את המערה שמתהדרת ברצפת פסיפס. המערות חבויות בלב חורשת אורנים, ובימים אלה אמורים לבצבץ מתוך הקרקע אירוטים, רקפות ועיריות גדולות. רק שימו לב שמרוב צבעי פריחה וסודות תת-קרקעיים לא תאבדו שיווי משקל ותיפלו לבור או שניים. ויש פה כמה וכמה כאלה. פשוט צעדו בוהירות והקפידו לשמור את הילדים קרובים. בע"מ.

אחרי הכל, בעודכם מכוסים באבק או בבוקר מערות צעדו אל חזיתו המזרחית של "בית סניור" הסמוך, שבו חבוי גן פסלים קטן המצריך אתן חתא ממושכת. מדובר בעשרות דמויות ויצורים מבית היוצר של הפסלת קטה אפרים מרכוס (1892-1970). את לבנו שבה דווקא דיוקן ברזל מעט נוגה של מרדכי שורנשטיין, מייסד גן החיות המיתולוגי של תל אביב. יופי של טיולון חורפי לתושבי המטרופולין הגדול שרוצים לצאת מה" בית אבל לא לנסוע רחוק מדי.

■ לדעת עוד: מתחם המערות נמצא מאחורי "בית סניור", ברחוב הנוטע בכפר שמריהו. הכניסה חופשית. (איל שפירא)

צפון

קמפינג חורפי אינדיאני ג'ונס

קמפינג לא עושים בחורף. קמפינג לא עושים בחורף ברמת הגולן. הנה לכם שתי אמיתות שמומלץ לפקפק בהן. מתחם אינדיאני ג'ונס במושב שעל שבר-מת הגולן עושה זאת היטב. החאן המתוק הזה ממוקם בתוך חורשה מבודדת, ובשטחו צומחים לגובה שישה אוהלים אינדיאניים. "טיפי", כפי שהוגים זאת בשפת האינדיאנים ואנשי הניו-אייג'. שלושה אוהלים מיועדים לאכלס עד ארבעה אנשים, ושלושת האחרים מצליחים לשכן עד תשעה. מה שאומר שכדאי שתצטיידו לא רק בפיג'מה חמה אלא גם בבני משפחה או חברים שאתם באמת יכולים להסתדר איתם היטב למשך לילה שלם. או לא קר כאן באמצע ינואר בצפון הגולן? ברור שקר. זו הסיבה שהאוהלים, האטומים לגשם ובעלי רצפת עץ, מצוידים במקרני חום.

גם שמיכות פוך תוכלו לקבל כאן. עם אמצעי החימום הטמפרטורה באוהל גבוהה בשמונה מעלות לערך מזו השוררת בחוץ, "אומרת ליעד בלחסן, שבן זוגה, אוקו, בנה את המתחם. "אז כן, זה קמפינג לאמיצים. בכל מקרה, אנחנו לא משכירים כאשר הטמפרטורה בחוץ יורדת מתחת לחמש מעלות. רק למי שמתעקשים - ויש לא מעט כאלה, בעיקר מי שמכירים אותנו." כל אוהל מאובזר במקרר, מיקרוגל, מיטות ומזרנים, וצמודה אליו חצר פרטית עם ערסלים ומקום למדורה, מטבח שדה קטן ואוהל שירר-תים ומקלחת צמוד. אם תרצו - קמפינג חמישה כוכבים. או מיליון. תלוי לאן תפנו את המבט. ■ לדעת עוד: מחיר: 120 שקלים ללילה לאדם (מי-נימום חמישה אנשים באוהל גדול ושלושה באוהל קטן). טלפון 050-2322334, www.indianijones.co.il (איל שפירא)

התחבר לאדמה גינת אוכל משק הלברכט

תמי הלברכט-חסון ראתה בעיני רוחה את החווה Stone Barns Center for Food and Agriculture הפועלת במדינת ניו יורק כשהקימה עם משפחתה את גינת אוכל משק הלברכט בביתן אהרון שבעמק חפר. גינת האוכל במשק המטופח היא בדיוק מה שמדמיינים כשעוצמים עיניים וחושבים על חקלאות נקייה, טרייה, עונה-תית וחוויתית. כל השאר בונוס. מאחורי היוזמה המשפחתית-חקלאית-תיירותית עומדים אב ובתו, עדו ותמי הלברכט. החזון המשותף של האב והבת שדרג את פרדס הקלמנטינות המשפחתי, שנוספו לו גינת ירקות, חממה, בוסתן ומשק חי. מה עושים כאן? כל מה שילד אורבני וההורים האורבניים שלו צריכים כדי לטעום ממה שיש לאדמה להעניק. שותלים שתילים של חורף, קר-טפים עשבי תבלין, לומדים על הירקות העונתיים אנב סיור מודרך במקום, זוללים פירות מהעצים (בחוץ מוצע קטיף עצמי), סוחטים מיצים, אופים פיתה בטבון ומתלכלכים מהרגבים. במשק עורכים סדנאות יצירה מגוונות לילדים - אנחנו, למשל, בחרנו להכין דחליל ודחלילה חמודים, שאף התגלו כיעילים. מעת לעת עורכים כאן סדנאות בישול ואפייה, סדנאות אוכל בריא לילדים ולהורים, התנסות בבישול טבעוני ועוד.

■ לדעת עוד: גינת אוכל משק הלברכט, רחוב הכאר, ביתן אהרון, טלפון 054-2000635. הכניסה ללא תשלום. כל פעילות עולה 30 שקלים לילד (או 85 שקלים לילד לארבע פעילויות). (יוליה פריליק-ניב)

השרון

גורמה מול הנוף בחדר של עופר

הרי ירושלים

מה טוב יותר מארוחה טובה? ארוחה טובה מול נוף מעורר השראה. זה בדיוק מה שעופר אביב מציע במסעדה הביתית שהקים כמושב מטע. במעגל החיצוני מצוי הנוף המיוער של הרי ירושלים, במעגל הפנימי - גינת עשבי התבלין האורגנית, ובמעגל הכי פנימי תמצאו הרבה בשר ודגים מעושנים מנתחים משובחים. שבע שנים של עבודה כדייל אוויר הובילו אותו ליעדים רבים בעולם, ובכל אחד מהם הוא ליקט בשקיקה מידע קולינרי. "חוויתי את העולם דרך הרגליים, דרך הבטן ודרך הפה", הוא מספר. "בכל מקום שאליו הגעתי הלכתי לקצביות ולאטליוזים, ביקשתי להיכנס לחדרים האחוריים וכך למדתי את השיטות להכנת אוכל, בעיקר בשרים בסגנונות שונים". נתחי הבשר והדגים המשובחים עושים את דרכם אל המעשנה שהקים בחדר ביתו, הפועלת

שישי בבוקר

סדנאות שמן זית בשמנא

למה שלא תנצלו את שעות החסד המעטות של ימי שישי בבוקר לבילוי קצת אחר? בבית הבר הבוסטיקי שמנא שבמושב חגור החלו להעביר העונה סדנאות שמן זית למבוגרים, הכוללות סיור בכרם הזיתים, היכרות עם הזנים השונים, הסבר על סגנונות המסיק, טעימות של שמני זית, ארוחה קלה, ביקור בבית הבר שיובא במיוחד מאיטליה ועוד. ארוז אברמוב, מבעלי שמנא והאיש שמתעקש שטוסקנה זה בעצם כאן, מספר שאמנם מדובר בהסברים ובטעימות בסגנון המוכר מעולם היין, אבל בזיתים ובשמן הזית שולט היגיון אחר. "מה שמשיע על טעם הזיתים הוא לא הזן", הוא מפתיע. "מה שמשיע על טעמו של שמן הזית הוא מועד המסיק וכמות המים שקיבל העץ".

■ לדעת עוד: עלות סיורי שישי: 65 שקלים, טלפון 03-9033380, www.shamna.co.il. (יוליה פריליק-ניב)

אמנות לכולם

גלריית פחות מאלף

להיות אספן אמנות נשמע כמו משהו ששייך על פי רוב לאלפיון העליון, אנשי העולם הגדול המדלגים מיעד נחשק אחד לאחר, ובדרך מבקרים בגלריות נחשבות, שבהן הם רוכשים לעצמם יצירות מרוממות נפש. אם זה הדימוי שעובר גם לכם בראש - יש לנו חדשות בשבילכם: "פחות מאלף" היא גלריה חדשה, עדכנית ובוטטת המצייה עה יצירות אמנות מקוריות במחירים של עד אלף דולרים ליצירה. ויש גם בהרבה פחות. מאחורי היוזמה עומד אלי אדרי, אמן בזכות עצמו, שחיפש לרכוש לביתו אמנות מקורית וגילה מחירים גבוהים להפליא. "כשפגשתי את חברי הצלם דניאל סיבוני, שאלתי אותו אם יש לו עבודות במחיר של אלף עד 2,000 שקלים. הוא ענה בחיוב ואו ירד לי האסמון: יכול להיות שגם אמנים אחרים מציעים עבודות למכירה בטווח מחירים כזה. הבנתי שהרצפה שלנו יכולה להיות התקרה של האחרים."

הרעיון החל לצבור תאוצה, ובראשית שנת 2014 נפתחה הגלריה ברחוב אברבנאל בדרום תל אביב. אלי נפגש עם כמה אמנים ורתם אותם ליוזמה המקורית. הגלריה פועלת בכל ימות השבוע, ומוצגות בה עשרות עבודות מגוונות ומתחלפות של אמנים ידועים כמו יאיר גרבוז, סיגלית לנדאו, רוני סומק ומוטי מזרחי, לצד אמנים מבטיחים הנמציאים בראשית דרכם. "הטווח רחב - יש עבודות שנמכרות ב-200 שקלים ואחרות, של אמנים כגורבו, באלף דולרים", מסביר אלי. הוא מזמין אמנים העושים את צעדיהם הראשונים להגיע אל הגלריה ולהתייעץ עם צוות המוכרים-אמנים העובדים בה. "המטרה שלנו היא לדאוג שהיצירה תגיע לבית חם ושהאמן יוכל להתפרנס בכבוד מעבודתו. התו. האמנים לא משלמים תמורת הצגת עבודתו תיהם בגלריה, וגם הקהל מרוויח: אם היצירות

היו מוצגות במקום אחר, הן היו עולות פי שניים או שלושה, כי יש יותר מדי ידיים שרוצות להר-וויח בדרך". אלי אף שוקל להקים סניף של הגלריה בניו יורק, מתוך שאיפה להנגיש את האמנות הישראלית לקהל בינלאומי. נראה כי שינוי משמעותי מתרחש באזור: עיי-ריית תל אביב הכריזה על רחוב אברבנאל אזור "סטריט ארט". על הקירות והתריסים של רבים מבתי העסק באזור מתנוססות יצירות של אמני רחוב כמו בזוקה ג'ו ודה בוקס, שפעם נאלצו לברוח מסירנות המשטרה וכיום מקבלים הכרה רשמית. עד כדי כך שגם הם מציגים בגלריה עבו-דות, על מגוון חומרים (פיסוט עץ ומתכת למשל), שאפשר לרכוש. במילים אחרות: אם פעם קיבלו אמני הגרפיטי קנסות, היום הם מקבלים תשלום תמורת יצירותיהם.

■ לדעת עוד: גלריית פחות מאלף, רחוב אברבנאל 60, תל אביב, טלפון 03-6526061. (יוליה פריליק-ניב)

מרכז

ציולמים: אל שמירא, הדר ניצן, אלי אדרי